



Kao i svake godine, sa prvim danima juna dabarski stočari odlaze da čuvaju ovce po obroncima Zelengore, Vite bare i Morina. Ljeti borave po pašnjacima, daleko od kuće, a zimi stada napasaju po svom kraju. Tradicija duža od jednog vijeka mogla bi, zbog modernih vremena, da postane dio zaborava.

Prije četrdesetak godina domaćini iz gotovo svake kuće sa područja Dabra išli su u nomađenje. Danas samo rijetki pojedinci vode svoja stada na ispašu u daleke krajeve.

Ove godine ovčari Zdravko Samardžić, Marko Radan, Boro Đurica i Milan Pejović okupili su svoja stada i uputili se na još jedno ljetovanje - čuvanje ovaca i sakupljanje poznatog planinskog ovčijeg sira u mijehu.

Neki od njih imaju i svoje kolibe u planinskim vrletima, koje svake godine iznova pripremaju za svoj ljetni boravak. Pored koliba, nomadi svake godine podižu i torove za svoja brojna stada.

Sedamdesetdvogodišnji Milan Pejović iz Strupića uputio se i ove godine sa stadom od preko 1.200 ovaca na Morine.

- Od svoje 16 godine idem na planinu i družim se sa stadima ovaca. Čitav svoj život posvetio

Napisao Zoran Šukić
četvrtak, 03 jun 2010 06:53

sam tome i dok god mogu, ići ću na planinu - priča ovaj vitalni starac i dodaje da pored svojih čuva i ovce svojih komšija i prijatelja. Brine se kaže i o velikom broju ovaca gazda iz Bileće i Ljubinja.

- Fin je to posao za onoga ko ga voli. Omladinu danas ne zanima da dane i mjesecce provode po planinama i visoravnima sa stotinama i hiljadama ovaca. Dok je nas starih, ići će se na nomađenje, a poslije će ova tradicija, koja je nama već odavno način života, otići u zaborav. Ostaće poslije nas samo priče koje smo mi proživjeli - dodaje Milan idući ispred svog brojnog stada, dok njegovi vjerni psi svojim lavežom okupljaju zaostale ovce.

Milana su godinama šibali planinski vjetrovi i hladnoće, a prošle godine je preživio i ujed šargana - hercegovačke otrovnice, a poslije samo nekoliko dana boravka u nevesinjskoj bolnici vratio se čuvanju svoga stada.

- Sve je to sastavni dio ovog posla. Susreti sa vukovima nisu mi nepoznanica, a borbe sa mnogobrojnim zmijama redovne su. Prošle godine ubio sam pet šargana, ali onaj šesti me podmuklo, iz visoke trave, ujede - kaže Milan.

Priča, lako ga je pronaći na Morinama, onome ko ga traži, odmah poslije starih zadružnih zgrada ima puteljak koji vodi prema njegovoj kolibi, a za one koji se zapitaju ko tu boravi, stoji putokaz sa natpisom "Kod gazde Milana".



Životna škola

Više od pola vijeka čuvanja ovaca naučilo je ovog vitalnog hercegovačkog starca da prepozna svaku tuđu ovcu koja slučajno zaluta u njegovo stado i da prelazeći samo pogledom preko svog brojnog stada preboji svakog člana stada.

Dabarski nomadi čuvari vjekovne tradicije

Napisao Zoran Šukić
četvrtak, 03 jun 2010 06:53

Glas Srpske